

درس دوم استعانت^۱ از خداوند

روزی عده‌ای از درباریان هارون (خلیفه مغرور و ظالم عباسی) در حضورش نشستند و مشغول چاپلوسی بودند که بهلول زیرک وارد شد. هارون رو به بهلول کرد و گفت: ای بهلول مدت زیادی است که ما را می‌شناسی و به دربار ما می‌آیی؛ اما برخلاف دیگران، تاکنون چیزی از ما نخواسته‌ای. امروز از ما چیزی بخواه تا به تو ببخشیم! بهلول درنگی کرد و گفت: ای خلیفه بزرگ، نگران گناهانم هستم. می‌ترسم در روز قیامت باعث عذابم شومند. از شما می‌خواهم گناهان مرا ببخشید.

مابقی داستان که یادتان هست؟؟؟

به نظر شما، بهلول از این درخواست‌ها چه منظوری داشت؟

ما در هر شبانه‌روز، دست کم ده مرتبه سوره حمد را می‌خوانیم و در آن می‌گوییم:

إِيَّاكَ نَعْبُدُ [خدایا] تنها تو را می‌پرستیم

وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ^۱ و تنها از تو یاری می‌خواهیم.*

اگر کمی به زندگی روزانه خود فکر کنیم درمی‌یابیم که ما نمی‌توانیم تمام نیازهای زندگی خود را به تنهایی برطرف کنیم. ما برای حل مشکلات، نیازمند کمک دیگران هستیم. از طرفی دیگران نیز همگی مانند ما هستند و فقط خداوند، بدون آنکه نیازی داشته باشد، می‌تواند به همه یاری برساند.

راه‌های بهره‌مندی از یاری خداوند

۱- صبر و تقوا^۲: یکی از راه‌هایی که می‌توان یاری خداوند را جلب کرد، صبر کردن و تقوا داشتن است. اگر ما بتوانیم در برابر مشکلات و سختی‌ها، صبر کنیم و در هر موقعیتی، از گناهان دوری کنیم، خداوند بیش از پیش، یاری خود را نصیب ما خواهد کرد. به نمونه زیر توجه کنید:

جنگ احد و یاری خداوند توسط فرستادن ۵۰۰۰ فرشته

۲- یاری دادن خداوند : خداوند به کسانی که او را یاری کنند وعده یاری داده است. منظور خداوند از یاری او، توسط ما بندگان، یاری دین اوست؛ یعنی ما با جهاد در راه خدا، دفاع از دین با جان و اموالمان و با عمل به دستورات خداوند در انجام واجبات و ترک محرمات، در واقع خداوند را یاری کرده‌ایم و موجب ثبات و پایداری دین او شده‌ایم. این کار آن قدر نزد خداوند ارزشمند است که آن را یاری خودش دانسته است و در مقابل، وعده یاری و کمک قطعی به کسانی داده است که او را یاری می‌کنند.

۳- دعا : یکی از مهم‌ترین و ساده‌ترین راه‌ها برای جلب یاری خداوند، دعا کردن است. خداوند مهربان دربارهٔ دعای بندگانش می‌فرماید :

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي
أَسْتَجِبْ لَكُمْ^۲

و پروردگارتان گفت : مرا بخوانید
تا [دعای] شما را بپذیرم.*

این آیه به روشنی نشان می‌دهد که دعای هیچ یک از بندگان از خداوند پنهان نمی‌ماند و او درخواست هیچ کس را بی‌پاسخ نمی‌گذارد. البته گاهی اوقات از خداوند چیزهایی را درخواست می‌کنیم که به مصلحتمان نیست. خداوند که بهتر از هر کس دیگری از سود و زیان ما آگاه است، به جای خواستهٔ ما، چیزی را که مفیدتر و مناسب‌تر است به ما می‌دهد.

رسول خدا دربارهٔ این گونه دعاها می‌فرماید :

هیچ مسلمانی خداوند را نمی‌خواند مگر اینکه دعایش یا در همین دنیا مستجاب می‌شود، یا خداوند آن را برایش در روز قیامت ذخیره می‌کند و یا در برابر آن دعا، بخشی از گناهانش را می‌آمرزد.^۳

یکی از بهترین حالت‌هایی که دعا در آن مستجاب می‌شود، هنگام نماز است. نمازگزار در بخش‌های مختلف نماز با خداوند سخن می‌گوید و از او یاری می‌طلبد. در این حال که انسان به خداوند توجه بیشتری دارد، خداوند نیز با لطف و رحمت بیشتری با او رفتار می‌کند.

خودت را امتحان کن

- ۱- توضیح دهید چرا بهلول هرگز چیزی از هارون درخواست نمی‌کرد؟
- ۲- چرا خداوند همه دعا‌های ما را مستجاب نمی‌کند؟ توضیح دهید.
- ۳- خداوند در جنگ احد، مسلمانان را با چه شرایطی یاری کرد؟
- ۴- توضیح دهید ما چگونه می‌توانیم خداوند را یاری دهیم.